

1461

ՔԱԼՅՈՅՑ

ՆԵՐԿԱՅ ՏԱՐԻՈՅՍ
ՅՈՅՑՆԵՐՈՒՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ
ԿՈՒՂՂԷ, ՊԱԿԱՍՆԵՐԸ ԿԸ
ԼՐՈՅՈՒՆԷ, ԵՒ ԱԻԵԼՈՐԴՆԵՐԸ
ԿԻՄԱՅՈՒՆԷ :

ՅՕՐԻՆԵԱԼ, ՅԵՐԵՄԻԱ ՔԱԼՅԱՆԱՅԷ ԽԱՍԳԻԻՂԻ

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

1873

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ռ. Յ. ՔԻԻՐՔՅԵԱՆ

ՄԻԱԿԱՅՈՅՑ

ՈՐ ՆԵՐԿԱՅ ՏԱՐԻՈՅՍ ՕՐԱՅՈՅՑՆԵՐՈՒՆ
ՄԻԱԿՆԵՐԸ ԿՈՒՂՂԷ, ՊԱԿԱՍՆԵՐԸ ԿԸ
ԼՐՈՅՈՒՆԷ, ԵՒ ԱԻԵԼՈՐԴՆԵՐԸ
ԿԻՄԱՅՈՒՆԷ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ ՅԵՐԵՄԻԱ ՔԱԶԱՆԱՅԷ ԽԱՍԳԻԻՂԻ

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

1873

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ռ. Յ. ՔԻԻՐՔՃԵԱՆ

NO 1461

նան , մանաւանդ Ս. Եկեղեցւոյ մերոյ պաշտօնեայք քահանայք եւ դպիրք իւրաքանչիւր աւուր երգելի հոգեւոր երգերը Ս. Եկեղեցւոյ մէջ նախնի սրբազան հարց բարեկարգութեան համաձայն անսխալ երգելու կարողանան : Հաստատեմք խօսքերն իս , ընթերցողաց ուշադրութիւնը խնդրելով :

Յայտնի է , որ մեր Ս. Եկեղեցւոյ մէջ հոգեւոր պաշտօնեայները եւ քահանայք եւ դպիրք ըստ աւուրց պատշաճի զանազան շարականներ կկարդան :

Եւ այս իւրաքանչիւր աւուր կարգացուելու շարականներուն մէկ մասը տօնացոյցը կիմացունէ նոյն աւուր կամ տօնին համեմատ , եւ իւրաքանչիւր եկեղեցի հարկաւ տօնացոյցներ ունին , եւ քահանայք եւ դպիրք անոնց նայելով անսխալ կ'կարդան , ուստի հարկ չը կայ տօնացոյցին ցուցուցած շարականները օրացոյցներու մէջ նշանակել :

Բայց կան մաս մի ալ շարականներ ,

զոր անկարող է տօնացոյցը իմացունել,
իւրաքանչիւր տարւոյ տարեգիրն զա-
նազան ըլլալուն պատճառաւ, նոյն շա-
րականները 'ի վաղուց անտի օրէնք ե-
ղած է, որ օրացոյցը իմացունէ եկեղե-
ցականաց համար. որպիսիք են. ապաշ-
խարութեան, հանգստեան, եւ մար-
տիրոսաց հարցերը, եւ կիւրակէ աւուր
Յարութեան համբարձիւերը: Արժնք օ-
րացոյցներուն մէջէն մեծ մասամբ պա-
կաս են:

Հիմայ աս երեք տարիներէ 'ի վեր
կտեսնամք, օրացոյցներու մէջ դիզ-
ուած շարուած շատ մը շարականներ
որ Ս. Եկեղեցւոյ մէջ տօնացոյցը յայտ
յանդիման կցուցունէ. եւ անոնք գրելը
եկեղեցականաց երբէք օգուտ մը չունի,
մինակ թուղթ մրտաել է, եւ օրացոյցը
ստուարացունել է, օրացոյցին պարտքը
այն շարականները գրել է, զոր տօնա-
ցոյցը անկարող է ցուցանել:

Ուստի մեք սոյն սխալացոյցի մի-

Չոցաւ կլմացունենք այն շարականներուն պակասութիւնը, որ ինչպէս օրացոյցին պարտքն է անպակաս եւ անթերի ցուցանել :

Եւ այս եկեղեցական բաղմաթիւ սխալներէն ի զատ շատ մի ալ քաղաքական սխալներ կան գրուած որ հասարակութեան շիտթութիւն կուտան, եւ ազգիս պատիւ չեն բերեր :

Փառք այս անպատուութեանց եւ շիտթութեանց պատճառ հանդիսացող անձանց :

ԵՐԵՄԻԱ ՔԱԼԱՆԱՅ

ԽԱՍԳԻԻՂԻ

Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄՍԵ ՕՐԱՅՈՅՑԻՆ ՔԱՂԱ-
ՔԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԳԻՏԵԼԵԱՅ ՍԻԱԼՆԵ-
ՐԸ ԵՒ ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳՈՑ
ՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅՈՒՆՎԱՐ

Ա.Ճ. Օր

1 քշ. Մեր Ս. Եկեղեցւոյ շարականաց
եւ հոգեւոր երգոց ցուցակը ըստ
կարգադրութեան Սրբազան Հայ-
րապետաց մերոց տօնացոյցն է.
որ կիմացունէ մեզ այսօր ապաշ-
խարութեան շարական կարգալ.
եւ հեղինակ օրացոյցիս կնշանա-
կէ յարութեան շարական ըն-
թեռնուլ, որ է Եկեղեցական
սխալ:

2 քշ. Բոլոր Եկեղեցականք աղէկ գի-
տեն, որ չորեքշաբթի եւ շա-
բաթապահոց օրերը, ուր սըր-
բոց տօն չտօնուիր, պէտք է

Ա.Մ. Օր

ապաշխարութեան հարցերէն
կարդալ ըստ բարեկարգութեան
սրբազան նախնի Հայրապե-
տաց : Եւ քառասուն եւ հինգ
հատի չափ ապաշխարութեան
հարցեր ունիմք , երբ օրացոյ-
ցիս հեղինակը մինակ հարց ա-
պաշխարութեան կըսէ , ինչպէս
որ գրեր է , եկեղեցական մը ,
կամ քահանայ եւ կամ դպիր ,
այս քառասուն եւ հինգ հար-
ցերուն , նոյն օրը ո՞րը պիտի
կարդացուի , չկարեր խմանալ .
ուստի որը ըլլալը իմացունելու
համար , այսպէս պէտք է գրել ,
հրց . ապ . դկ . գ . որ ըսել է
ապաշխարութեան հարցերէն ,
վերջ ձայնին երրորդ հարցը
պէտք է կարդացուիլ ,

3 դշ . Նոյնպէս ըստ վերնոյն սխալ է
ապաշխարութեան հարցը :

4 եշ . Նոյնպէս ըստ վերնոյն սխալ է

Ամ. Օր

Ապաշխարութեան հարցը :

7 կիր. Այսօր Լտ. տօն է Ս. անուան Յիսուսի որոյ կանոնը չգիտէր . որ գրէ :

14 կիր. Այսօր երեք տեսակ եկեղեցական սխալ ունի . Առաջինը յարութեան համբարձին չէ դրեր , որ պէտք է գրել այսպէս . հր. դ. տ. ցվերջն :

Երկրորդը՝ հարսանիք չէ գրեր : Երրորդը՝ Լտ. Եօթանասներորդ կիւրակէն այսօր չէ , յունվարին 28ին է . 14 օր սխալ ունի :

17 դշ. Ապաշխարութեան հարցը այսպէս պէտք է գրել , հրց. ապ. դկ. գ: կարդա՛ յունվար 2 :

19 ուր. Եկեղեցական անձինք աղէկ գիտեն . որ պահոց ուրբաթ օրերը եկեղեցւոյ մէջ հանդստեան հարցը պիտի կարդացուի , եւ մեր եկեղեցական ութն ձայները զատ զատ հանդստեան հարցեր

Ամ. Օր.

դենին, որ ասոնց մէկը ուրբաթ
օրերը պիտի կարդացուի, եւ
օրացոյցը մինակ հանդստեան
հարց գրելով, չիմացուիր որ
ուրբաթ հարցին որը պէտք է
կարդալ. ուրախ որոշակի նոյն
աւուր կարդալու հարցը յայտնի
խմանալու համար, պէտք է այ-
սօր այսպէս գրուի, հրց. հան-
ած, որ ըսել է, առաջին ձայ-
նին հարցը պէտք է կարդալ:

22 բշ. Հարց Մարտիրոսաց գրածը իր
պակասութեանը համար սխալ է,
երբէք օգուտ մի չունի, մինակ
թուղթ մրոտել է. խօսքերնիս
հաստատեմք:

Ո՞վ չգիտեր արդեօք, թէ մար-
տիրոսաց տօնախմբութեան օ-
րերը եկեղեցին Մարտիրոսաց
հարցերը կկարդայ, որ կը գրէ
հարց Մարտիրոսաց:

Մեր Ս. եկեղեցին տասն եւ հինգ

Ա.Վ. Օր

հատի չափ Մարտիրոսաց հարցեր օւնի, եւ օրացոյցը մինակ հարց Մարտիրոսաց գրելով, չը հասկցուիր երբէք, թէ այս տասըն եւ հինգ հարցերուն որն է կարդացուելիքը այսօր. ուստի օրոչակի պէտք է այսպէս գրել, հրց. Մար. դձ. բ: Ար ըսել է չորրորդ ձայնին, երկրորդ հարցը պէտք է կարդացուի. զոր տօնացոյցը անկարող է ցուցանել, իւրաքանչիւր տարւոյ տարեգիրն զանազան ըլլալուն համար. մինակ օրացուցին պարտքն է ասոնք նշանակելը իր կանոններովը:

23 դշ. Հատ վերնոյն պարտ է գրել, հրց. Մար. դկ. ա: Ասոր պէս մինչեւ ներկայ տարւոյս վերջը թէ Մարտիրոսաց, թէ ապա շարու թեան եւ թէ հանգստեան հարցերուն մէջ հարիւրաւոր սխալներ եւ

Ամ. Օր

պակասութիւններ կան, որոց մի առ մի իրենց օրերը երկարօրէն գրելը, ձանձրութիւն համարելով, հառառօտ բառերով պիտի անցնիմք, եկեղեցական անձանց դիւրութիւն մի տալու նպատակաւ: Կարդա՛ ծանօթութիւնը:

24 դշ. Շարականի մէջ բաւական աղցմիներ կան, հրց. աղցմի գրելովանոնց որը պիտի իմացուի չեն գիտեր: ուստի ասանկ պէտք է դրուի, հրց. ապ. աճ. դ. աղցմի:

25 եշ. Հրց. Մար. դկ. բ:

26 ուր. Հրց. հան. ալ:

28 կիր. Լտ. եօթանասներորդ կիւրակէն է այսօր, զոր տարեր յունվարի 14ին գրեր է:

29 բշ. Հրց. ապ. ալ. ե:

30 դշ. Հրց. ապ. բճ. բ:

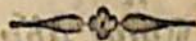
31 դշ. Այսօր է լրումն լուսնի 'ի ժմ. 19, րո. 28: 26, ժմ. սխալ ու-

Ամ. Օր

նի : Հրց. ապ. բձ. գ :

ՓԵՏՐՎԱՐ

- 1 եչ. Սխալ է այսօր լուսնի լրումը ,
զի երեկ էր : Հրց. ապ. բկ. ա :
- 6 գչ. Հրց. Մար. աձ. ա :
- 7 գչ. Հրց. հան. դձ :
- 8 եչ. Հրց. Մար. ալ. ա :
- 9 ուր. Հրց. հան. դկ :
- 10 շբ. Այսօր Յուճաց յիշատակ է մե-
ռելոց :
- 12 բչ. Հրց. Մար. ալ. բ :
- 16 ուր. Հրէից աղար ամիսն այսօր է ,
Հրց. հան. դկ :
- 17 շբ. Այսօր Հրէից աղար ամիս չէ :
- 23 ուր. Հրէից ծոմն երէկ էր :
- 28 գչ. Այսօր Հրէայք ծոմ ունին վասն
Եսթերայ :

Ա.ժ. Օր

ՄԱՐՏ

- 1 եչ. Այսօր է Հրէից շէքէր Պայրամը ,
եւ ոչ 'ի վաղիւն :
- 3 շք. Հրէից Պայրամին Բ. օրը երէկ
էր :
- 17 շք. Այսօր է Հրէից Նիսան առաջին
ամիսն ըստ Աստուածաշնչին :
- 18 կիր Մեծ սխալ է այսօր Հրէից Նի-
սան ամիս գրելը :
- 31 շք. Այսօր է Հր. Խամուրսուղ Պայ-
րամը :

ԱՊՐԻԼ

- 1 կիր. Այսօր Հր. Պասէք չէ , այլ Պա-
սէքին Բ. օրն է :
- 2 բչ. Այսօր Պասէքին Գ. օրն է , եւ
ոչ Բ. օրը :
- 6 ուր. Այսօր է Պասէքին Է. օրը , եւ
ոչ 'ի վաղիւն :
- 7 շք. Այսօր Պասէքին Ը. օրն է , եւ
ոչ Թէ է .

Ամ. Օր

8 կիր. Պատէքին Ը. օրն չէ այսօր :

16 բչ. Հր. եան ամիսը այսօր է , եւ
ոչ 'ի վաղիւն :

17 գչ. Այսօր Հր. ամսամուտ չէ

29 կիր. Այսօր է Հր. երկրորդ Խամուռ-
սուղը :

30 բչ. Հր. երկրորդ Խամուռսուղ չէ
այսօր , զի երէկ էր :

ՄԱՅԻՄ

15 գչ. Հր. Սիվան ամիսը այսօր է :

16 գչ. Հր. Սիվան ամիս չէ այսօր :

20 կիր. Այսօր Հր. Սաւվօթ , կամ Պէն-
տէկոսսէ է , զոր 'ի վաղուեան
օր կը գրէ :

21 բչ. Երէկ էր Հր. Պայրամը :

22 գչ. Պայրամին Բ. օրը երէկ էր :

27 կիր. Այսօր Յունացալ Հողեղալուտ
է , որ չէ գրեր :

Ամ. Օր.

ՅՈՒՆԻՍ

- 6 դշ. Հրց. ապ. աձ. ա: Պէտք է գրուի:
- 8 ուր. Հրց. հան. ալ: Լտ. այսօր տօն
է սրտին Յիսուսի. զոր տասն օր
հեռացունելով յունիսի 18իւ
կը գրէ:
- 13 դշ. Հրց. ապ. աձ. բ: Եւ այսօր ՏՃ.
ձէմազիլ է վիճելին մէկն է:
- 14 եշ. Պակաս է այսօր սա հետեւեալը,
հրց. Մար. աձ. ա: Պակաս է
դարձեալ Հրէից Թամուզ ամսա-
մուտը, զոր սխալեալ 'ի վաղ-
ուեան օր կգրէ:
- 15 ուր. Պակաս է սա հետեւեալը, հրց.
հան. բձ: Եւ Հր. Թամուզ չէ
այսօր:
- 20 դշ. Հրց. ապ. աձ. գ. պէտք է գը-
րել:
- 21 եշ. Պակաս է սա հետեւեալը, հրց.
Մար. ալ. ա:

Ա.ժ. Օր

- 22 ուր. Պէտք է գրել, հրց. հան. բկ:
25 բչ. Պակաս է սա հետեւեալը, հրց.
Մար. աղ. բ:
26 գչ. Ըստ վերնոյն գրելի է, հրց. Մար.
բձ. ա:
27 գչ. Գրելի է, հրց. ապ. աձ. դ:
29 ուր. Պակաս է հետեւեալը, հրց. հան.
գձ:

ՅՈՒԼԻՍ

- 2 բչ. Հրց. Մար. բձ. բ. պակաս է:
4 գչ. Հրց. ապ. աձ. ե. պակաս է:
6 ուր. Հրց. հան. գկ. պակաս է:
9 բչ. Հրց. ապ. աձ. դ. պէտք է գրել:
10 գչ. Հրց. ապ. աղ. ա.
11 գչ. Հրց. ապ. աղ. բ:
12 եչ. Հրց. ապ. աղ. գ:
13 ուր. Հրց. հան. գձ. Այսօր Հր. ար.
ամսոյն ամսամուսն է, զոր ՚ի
վաղիւն է գրել:
14 շբ. Այսօր Հր. ար չէ:

- Ամ. Օր
18 դշ. Հրց. ապ. ալ. դ. պակաս է :
20 ուր. Հրց. հան. դկ. ճայնը պակաս է :
23 բշ. Հրց. Մար. բկ. ա. պակաս է :
24 գշ. Հրց. Մար. բկ. բ. Պակաս է :
25 դշ. Հրց. ապ. ալ. ե. պակաս է :
27 ուր. Հրց. հան աձ. ճայնը պակաս է :
30 բշ. Հրց. Մար. գձ. ա. պակաս է :

ՕԳՈՍՏՈՍ

- 1 դշ. Հրց. ապ. ալ. գ. պակաս է ,
2 եշ. Հրց. Մար. դձ. ա. պակաս է .
3 ուր. Հրց. հան. ալ. ճայնը պակաս է :
5 կիր. Սխալ է Յարութեան Համբար-
ձին մինակ վերջ ճայնին առա-
ջինը գրելով , զի այսօր երկ-
րորդն ալ 'ի միւսին գրելու է ,
այսպէս , հբ. ա. բ. ա :
6 բշ. Սոյն սխալացուցին մէջ ապաշ-
խարութեան , հանգստեան եւ
Մարտիրոսաց հարցերուն վրայ
քանիցս անգամ խօսեցանք , թէ

Ամ. Օր

բազմաթիւ են , որոց մինակ մէկը պիտի կարգացուի նոյն օրը, մինակ հարց ապաշխարութեան գրելով եկեղեցական մի չկարէր հասկնալ , թէ որն է , ուստի պարզապէս այսպէս պէտք է գրել , հրց. ապ. բձ. ա. Վարդա՛ Յոււլար 2 :

7 դչ. Նստ մերնոյն հրց. ապ. բձ. բ :

8 դչ. Նոյնպէս հրց. ապ. բձ. գ :

9 եչ. Հրց. ապ. բձ. դ :

10 ուր. Հրց. հան. բձ :

12 կիր. Այսօր է Հր. Իլուլ ամիսը :

13 բչ. Այսօր Հր. ամսամուտ չէ :

22 դչ. Հրց. ապ. բկ. ա. պակաս է :

24 ուր. Հրց. հան. դձ. ձայնը պակաս է :

27 բչ. Հրց. Մար. դձ. բ. պէտք է գրել :

29 դչ. Հրց. ապ. բկ. բ. պէտք է գրել :

31 ուր. Հրց. հան. գկ. պակաս է :

Ա.Մ. Օր

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

- 4 գշ. Հրց. Մար. դկ. ա: Պակաս է :
- 5 գշ. Հրց. ապ. բկ. դ. պակաս է :
- 6 եշ. Հրց. Մար. դկ. բ: Պակաս է :
- 7 ուր. Հրց. հան. դձ. պակաս է :
- 10 բշ. Հրց. ապ. բկ. դ. Այսօր Հրէից. թշրին է, եւ տարեմուտ . 5434, թուականի նոցա . դարձեալ այսօր է տաճկաց Շապան ամիսը :
- 11 գշ. Հրց. ապ. բկ. դ. Այսօր ոչ Հրէից տարեմուտ է, եւ ոչ ՏՃ. Շապան, զի այս երկուքն ալ երեկեան օրն էր :
- 12 գշ. Հրց. ապ. դձ. ա : Որ բոլորովին չկայ : Եւ այսօր Հր. տարեմուտին բ. օրը չէ, զի երէկ էր եւ Հր. ծոմն ալ այսօր է, զոր վաղը գրեր է :
- 13 եշ. Հրց. ապ. դձ. բ. պակաս է, զի պահոց շաբաթ ըլլալը մոռցեր

Ամ. օր.

է : Այսօր Հր. ծով չկայ :

14 ուր. Հրց. հան. դկ.

19 դշ. Հր. Չորապ Պայրամը եւ ծովը
այսօր է :

20 եշ. Այսօր Հր. Յիփուս ծով եւ Պայ-
րամ չկայ :

24 բշ. Հրց. Մար. աճ. ա: Այսօր Հր.
Սուքքօթ է , որ է Պամը Պայ-
րամը. թ. օր :

25 դշ. Հրց. Մար. աղ. ա: Այսօր Հր.
Պայրամ չէ , այլ Պայրամին , բ.
օրն է :

26 դշ. Հրց. ապ. դձ. գ: եւ Հրէից հա-
մար գրածը սխալ է :

28 ուր. Հրց. հան. աղ:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

1 բշ. Հրց. Մար. աղ. բ:

2 դշ. Հրց. Մար. բձ. ա: Այսօր է Հր-
րէից պայրամին , թ. օրը . եւ
ոչ թէ 'ի վաղիւն :

Ամ. 0ր

- 3 դշ. Հրց. ապ. դձ. դ. Սխալ է Հր.
Պայրամին թ. օրը, զի Չին էր :
- 4 եշ. Հրց. Մար. բձ. բ:
- 5 ուր. Հրց. հան. բձ:
- 8 բշ. Հրց. Մար. բկ. ա:
- 9 դշ. Հրց. Մար. բկ. բ:
- 10 դշ. Հրց. ապ. դձ. ե: Այսօր է Հր-
բէից Խէսվան ամիսը, եւ ոչ 'ի
վազիւն :
- 11 եշ. Հրց. Մար. դձ. ա: Սխալ է Հր.
Խէսվանը. զի երէկ էր :
- 12 ուր. Հրց. հան. բկ:
- 14 կիր. Այսօր մեր ազգային տօմարին
սահմի ամսոյ ամսամուտն է,
զոր չէ գրեր :
- 17 դշ. Հրց. ապ. դձ. դ. պակաս է :
- 19 ուր. Հրց. հան. դձ. պակաս է :
- 23 դշ. Հրց. Մար. դձ. ա: Պակաս է :
- 24 դշ. Հրց. ապ. դկ. ա: Պակաս է :
- 25 եշ. Հրց. Մար. դձ. բ. պակաս է :
- 26 ուր. Հրց. հան. դկ. պակաս է :
- 29 բշ. Հրց. Մար. դկ. ա: Պակաս է :

Ս.Տ. Օր

30 գշ. Հրց. Մար. դկ. բ. պակաս է :

31 գշ. Հրց. ապ. դկ. բ. պակաս է :

ՆՈՅՆՄԲԵՐ

2 ուր. Հրց. հան. դձ. պակաս :

5 բշ. Հրց. Մար. աձ. ա. Պակաս .

6 գշ. Հրց. Մար. ալ. ա. Պակաս

7 գշ. Հրց. ապ. դձ. ա. Պակաս :

9 ուր. Հրց. հան. դկ. Պակաս :

12 բշ. Հրց. Մար. ալ. բ. պակաս :

13 գշ. Հրց. Մար. բձ. ա. պակաս : Այսօր է Յն. ծննդեան պահոց բարեկենդանը . եւ ոչ 'ի վաղիւն :

14 գշ. Հրց. ապ. դձ. բ. Այսօր Յունաց բարեկենդանը սխալ է :

ՆՈՅՆՄԲԵՐ

15 եշ. Հրց. Մար. բձ. բ. պակաս :

16 ուր. Հրց. հան. աձ. պակաս :

19 բշ. Հրց. ապ. դձ. գ. ձայնը պակաս :

Ամ. Օր

20 գշ. Հրց. ապ. դձ. գ. ձայնը պակաս:

22 եշ. Հրց. ապ. գձ. ե. պակաս:

23 ուր. Հրց. հան. ակ. Հայաստանի դա-
ւառայնոց ըմբռնադ է այսօր:

26 բշ. Հրց. Մար. բկ. ա:

28 գշ. Հրց. ապ. դձ. գ:

30 ուր. Հրց. հան. բձ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

5 գշ. Հրց. ապ. դձ. է:

7 ուր. Հրց. հան. բկ:

10 բշ. Հրց. Մար. բկ. բ:

12 գշ. Հրց. ապ. գկ. ա:

13 եշ. Հրց. Մար. գձ. ա:

14 ուր. Հրց. հան. դձ:

18 գշ. Հրց. Մար. դձ. ա:

19 գշ. Հրց. ապ. դկ. բ:

20 եշ. Հրց. Մար. դձ. բ:

21 ուր. Հրց. հան. դկ:

26 գշ. Հրց. ապ. դկ. գ:

28 ուր. Հրց. հան. դձ:

31 բշ. Հրց. ապ. դկ. գ:

ԱՐԱՄԵԱՆ ՕՐԱՅՈՅՅՆԵՐՈՒՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ

ՅՈՒՆՎԱՐ

Ամ. Օր

14 կիր. Այսօր Յարութեան հր. դ. տ. եւ հարսանիքը պակաս է :

17 դշ. Հրց. ապ. ձայնը , պակաս է , լաւ հասկանալու համար , կարգաւ Երուսաղէմի օրացոյցին յունւարի 2ին գրուածը : Եւ լուսնի ծնունդը այսօր է : Եւ ոչ թէ վաղը :

18 եշ. Սխալ է Լս. ծնունդը : Եւ այսօր ՏՃ. էվվէլի խամոխն է :

19 ուր. Հրց. հան. պակաս ունի , կարգա՛ ուշադրութեամբ Երուսաղէմի օրացոյցին յունւարի 19 : Որ հոս ալ նոյնը կրկնելը աւելորդ սեպեցինք :

21 կիր. Յար. հր. ե. տ. պակաս է :

22 բշ. Մարտիրոսաց հարցին ձայնը կամ որը ըլլալը պակաս ըլլալով երբէք բան չիմացուիր , աւե-

Ամ. Օր

լորդ աշխատութիւն է, թուղթ մրտակ է. եւ պէտք է որ այսպէս գրուի. հրց. Մար. դձ. բ: Որ ըսել է, չորրորդ ճայնին, երկրորդ հարցը պէտք է կարգացուի: Ուշագրութեամբ կարգած յառաջաբանը եւ Երուսաղէմի օրացոյցին յունվարի 22 ամսաթիւը, եւ մինչեւ տարւոյս վերջը այս սխալ հարցերը սոյն սխալացոյցով ուղղէ:

23 դշ. Ըստ վերնոյն գրելի է, հրց. Մար. դկ. ա:

24 դշ. Հրց. ապ. աձ. ա:

25 եշ. Հրց. Մար. դկ. բ:

26 ուր. Հրց. հան. ալ:

28 կիր. Հբ. ե. տ. ցվերջ, պակաս է: Լտ. եօթանասներորդ կիւրակէ է այսօր:

29 բշ. Հրց. ապ. ալ. ե. այսօր գրելի է, Յն. լուծումն պահոց յայսմ եօթնեկի:

Ա.Տ. Օր

30 ԴԶ. Հրց. ապ. բձ. Բ:

31 ԴԶ. Հրց. ապ. բձ. Գ: Այսօր լուսնի
լրումն է:

ՓԵՏՐՎԱՐ

1 ԵԶ. Սխալ է Լ.ս. լր. զի երէկ էր:
Հրց. ապ. բկ. ա:

4 ԿԻՐ. Յարութեան, հբ. ե. տ. ցվերջն
պակաս է:

6 ԴԶ. Հրց. Մար. աձ. ա: Եւ արեգա-
կան մուտն այսօր է, եւ ոչ եր-
կու օրէն ետքը:

7 ԴԶ. Այսօր է առաջին ճէմրէն:

8 ԵԶ. Հրց. Մար. ալ. ա: Եւ արեգակը
Յին մտաւ 'ի ձուկն:

10 ԶԲ. Յն. այսօր յիշատակ է մեռելոց:

11 ԿԻՐ. Պակաս է հետեւեալը, հբ. ե.
տ. ցվերջն:

12 ԲԶ. Հրց. Մար. ալ. բ: Եւ պակաս
է, Յն. նաւահատիք յայսմ եօթ-
նեկի:

Ամ. Օր

15 եչ. Այսօր կճնանի լուսինն 'ի ժամ
11, բո. 41 :

16 ուր. Լս. ծն. սխալ է, զի երէկ ծը-
նաւ :

19 բչ. Զարմանալի սխալ, ամենայն
ազգ քրիստոնէից իրենց ննջե-
ցեալը ուտեաց օրերը կյիշա-
տակեն, ինչպէս Յոյնք փետր-
վար 10, շաբաթ օր յիշատա-
կեցին. եւ մեծի պահոց առա-
ջին օրը ննջեցելոց յիշատակ
կատարել լսուած չէ :

24 շբ. Յունաց ալ այսօր Թէոդորոս
դօրավարի տօն է :

ՄԱՐՏ

1 եչ. Այսօր է Հր. փուրիմը, որ է
Շէքէր Պայրամը, եւ ոչ 'ի վա-
ղիւն :

2 ուր. Սխալ է Հր. Պայրամը, զի երէկ
էր :

Ա.ժ. Օր

- 8 եչ. Արեգական խոյ կենդանակերպին մուտը այսօր է, եւ ոչ 'ի վաղիւն .
- 16 ուր. Զատկական լուսնի ծնունդն այսօր է՝ 'ի ժամ, 20 . Բո. 23 : Եւ ոչ 'ի վաղիւն :
- 24 շք. Այսօր, եւ փետր. 15ին, կիրակէ կնշանակէ այս օրացոյցը, 1500 տարիներէ 'ի վեր մեր Ա. Եկեղեցին այս երկու օրը կիրակի պահելու օրէնքը չունի : Եւ Պօլսոյս Պատրիարքները եւ կրօնական ժողովները չեն կարող կիրակէ չեղած օրը կիրակէ սահմանել, այս իրաւասութիւնը, միայն Արարատեան Մայր Աթոռոյ վեհափառ կաթողիկոսին եւ հոգեւոր սուրբ սինօդին վերապահեալ է, ուստի եկեղեցական մեծ սխալ մի է, այսօր կիրակէ նշանակելը զոր կրօնական ժողովոյ ուշադ-

Ամ. Օր

- 26 ԲԶ. Եկեղեցական սխալ մի է, այսօր Լս. տօն Ս. Հաղորդութեան դրելը, զի այս մեծ տօնը մայիս ամսոյ ՅԱ/ն պէտք է կատարուի. 66 օր սխալ ունի:

ԱՊՐԻԼ

- 11 ԴԶ. Այսօր Հր. ծով է վասն մահուան յեսուայ.
14 ԶԲ. Անկաստեղ է այսօր:
15 Կիր. Այսօր ծն. Լս. ժամ. 4. Բո. 57:
16 ԲԶ. Այսօր է Հր. Եառ ամսամուտը, եւ ոչ 'ի վաղիւն:

ՄԱՅԻՍ

- 2 ԴԶ. Յն. գիւտ նշխարաց սրբոյն Աթանասի Հայրապետին:
14 ԲԶ. Այսօր ծնանի լուսինն ժամ, 13 րո. 6: Եւ ոչ 'ի վաղիւն:

Ամ. Օր

15 ԳՆ. Այսօր է Հր. սիվանը , եւ ոչ 'ի վաղիւն :

20 Կիր. Հր. պէնտէկոստէն եւ Կիւլ Պայրամը այսօր է , եւ ոչ 'ի վաղիւն :

21 ԲՆ. Սխալ է Հր. Սալօթը , զի երկրորդ օրն է :

24 ԵՆ. Ելաստեղը չէ գրուեր .

27 Կիր. Լա. հաւատացած Երրորդութիւնն ալ Ամենասուրբ է :

28 ԲՆ. Յն. ուտիք է յայսմ եօթնեկի :

29 ԳՆ. Լս. լր. այսօր չէ , վաղն է :

31 ԵՆ. Հաղորդութիւնը պէտք է Ս. տօժականը ունենայ :

ՅՈՒՆԻՍ

9 ՆԲ. Ամառնամուտը եւ Արեւադարձն 10ին է , զի արեգական խեցգետնի մուտը 'ի ժամ 19 , բո. 38ին է այսօր :

10 Կիր. Այսօր մեր Ս. Եկեղեցին Հար-

Ա.Ճ. Օր

սանիք չարգիլէր :

13 դշ. Այսօր ծնանի լուսին՝ 'ի ժմ. 2
րո. 29 :

14 եշ. Սխալ է լուսնի ծնունդը . զի
երէկ էր : Եւ Հր. Թէմուղ է այ-
սօր :

15 ուր. Սխալ է Հր. Թէմուղը :

17 կիր. Հր. ճայնը դձ. է , եւ ոչ գձ.

24 կիր. Հր. ա. տ. պակաս է :

ՅՈՒԼԻՍ

10 դշ. Ըստ բուն տօմարի մերոյ այսօր
Հրոտից ամիս չէ :

11 դշ. Այսօր է Հրոտից ամիսը .

12 եշ. Այսօր կ'ծնանի լուսինն , ժմ. 16:
րո. 14, եւ ոչ վաղը :

13 ուր. Այսօր է Հր. Աբ ամիսը , եւ ոչ
ի վաղիւն :

27 ուր. Հրց. հան. աձ.

29 կիր. Հր. բ. տ:

Ա.ժ. օր

ՕԳՈՍՏՈՍ

- 1 դշ. Յն. սկիզբն պահոց Ս. Աստուածածնի :
- 3 ուր. Հրց. հան. աղ :
- 7 դշ. Հրց. ապ. բձ. բ :
- 8 դշ. Հրց. ապ. բձ. դ :
- 9 եշ. Հրց. ապ. բձ. դ :
- 10 ուր. Հրց. հան. բձ :
- 11 շբ. Ոչ թէ վաղը, այլ այսօր ծնանի լուսինն ՚ի ժմ. 7. րո. 45 :
- 12 կիր. Այսօր է Հր. Իլուլ ամիս :
- 13 բշ. Հր. Իլուլ չէ այսօր :
- 22 դշ. Հրց. ապ. բկ. ա :
- 23 եշ. Յն. Թ. օր վերափոխման :
- 24 ուր. Հրց. հան. դձ :
- 27 բշ. Հրց. Մար. դձ. բ :
- 29 դշ. Հրց. ապ. բկ. բ :
- 31 ուր. Հրց. հան. դկ :

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

- 1 շբ. Յն. այսօր եկեղեցական տարեմուտ է :
- 7 ուր. Հրց. հան. դձ :

- Ամ. Օր
- 9 կիր. Հր. եկին 'ի դերեղման պակաս
է, գրելի է, հր. ա. բ. ս:
- 10 բշ. Այսօր ծն. լս. ժմ. 4. Բո. Ն: Այ-
սօր է Հր. Թշրին եւ տարեմու-
տը 5634 թուականին:
- 11 դշ. Սխալ է Հր. տարեմուտը: Սը-
խալ է լուսնի ծնունդը, զի ե-
րէկ էր. հրց. ապ. բկ. ե:
- 12 դշ. Հրց. ապ. գձ. ա: Այսօր Հր.
ծոմ է:
- 13 եշ. Այսօր Հր. ծոմ չկայ: Հրց. ապ.
գձ. բ:
- 14 ուր. Հրց. հան. դկ:
- 19 դշ. Այսօր Հր. Քրիստոս, տօն քա-
ւութեան, որ է Չօրապ Պայ-
րամը, եւ է նոյա ծոմ մեծ:
- 20 եշ. Հր. Պայրամը սխալ է: Լս. պա-
հապան հրեշտակաց է:
- 24 բշ. Այսօր Հր. Սուքքօթ, տօն տա-
ղաւարահարաց, այն է Քամըշ
Պայրամը, Թ. օր: Այսօր լրա-
նայ լուսինն 'ի ժմ. 13. Բոպ. 53:

Ամ 0ր

25 ԴՂ. Հրց. Մար. աղ. ա: Այսօր Հր.
Պայրամ չէ:

28 ուր. Հրց. հան. աղ.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

1 ԲՂ. Հրց. Մար. աղ. բ:

2 ԴՂ. Հրց. Մար. բձ. ա:

3 ԴՂ. Հրց. ապ. գձ. Դ:

4 ԵՂ. Հրց. Մար. բձ. բ:

5 ուր. Հրց. հան. բձ:

8 ԲՂ. Հրց. Մար. բղ. ա:

9 ԴՂ. Հրց. Մար. բղ. բ: Այսօր կ'ծը-
նանի լուսինն ժմ. 18. Բո. 40:

10 ԴՂ. Հրց. ապ. գձ. ե: Հր. Խէսվան
ամիսը այսօր է:

11 ԵՂ. Հրց. Մար. գձ. ա: Հր. Խէսվան
չէ այսօր:

12 ուր. Հրց. հան. բղ:

17 ԴՂ. Հրց. ապ. գձ. Դ:

19 ուր. Հրց. հան. գձ:

20 Ք. Յունաց Մատռոնայ՝ կուսին է:

22 ԲՂ. Լտ. յիշատակ է համօրէն նըն-

Ամ. Օր

Չեցելոց :

- 23 գշ. Հրց. Մար. դձ. ա:
25 եշ. Հրց. Մար. դձ. բ:
26 ուր. Հրց. հան. դկ:
29 բշ. Հրց. Մար. դկ. ա:
31 գշ. Հրց. ապ. դկ. բ:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 1 ուր. Հրց. հան. դձ:
5 բշ. Հրց. Մար. աձ. ա:
6 գշ. Հրց. Մար. ակ. ա:
7 գշ. Հրց. ապ. դձ. ա:
8 եշ. Այսօր ծն. լա:
9 ուր. Հրց. հան. դկ:
12 բշ. Հրց. Մար. ակ. բ:
13 գշ. Հրց. Մար. բձ. ա: Յն. ծննդեան
քառասնօրեայ պահոց բարե-
կենդանը այսօր է, ոչ թէ 'ի
վաղիւն :
14 գշ. Հրց. ապ. դձ. բ: Եւ այսօր Յն.
բարեկենդան չէ :
15 եշ. Հրց. Մար. բձ. բ:

Ամ. Օր

16 ուր. Հրց. հան. աձ:

18 կիր. Այսօր Լա. դալստեանն առաջին
կիւրակէն է, որ է սկիզբն կա-
մաւոր պահոց ծննդեանն Քրիս-
տոսի:

20 դշ. Հրց. ապ. դձ. դ:

22 եշ. Հրց. ապ. դձ. ե: Այսօր է լուս-
նի լրումը, ժմ. 12. Բո. 59: Եւ
ոչ թէ 'ի վաղիւն:

23 ուր. Հրց. հան. աղ: Եւ ըմբռնաղ է
այսօր:

28 դշ. Հրց. ապ. դձ. դ:

30 ուր. Հրց. հան. բձ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

4 դշ. Յն. Վառվարեայ կուսին է:

7 ուր. Հրց. հան. բ:

8 չբ. Այսօր ծն. լս, ժմ. 4. Բո. 29:
Եւ ոչ 'ի վաղիւն:

9 կիր. Այսօր ձմեռնամուտ չէ:

10 բշ. Հրց. Մար. բկ. բ: Այսօր է ձը-
մեռնամուտ եւ արեւադարձը:

Ամ. Օր

վասն զի Արեգակը այսօր կը մտանէ յԱյծեղջիւր կենդանակերպին առաջին աստիճանը ՚ի ժմ. 3. րո, 7: Որով զիշերք կարճանալ սկսին եւ ամբ երկարիլ:

12 ԴՂ. Հրց. ասլ. զկ. ա:

15 ԷՂ. Հրց. Մար. դձ. ա:

14 ուր. Հրց. հան. դձ:

18 ԴՂ. Հրց. Մար. դձ. ա: Այսօր չէ Հր. ծոմը:

19 ԴՂ. Հրց. ասլ. զկ. բ: Այսօր է Հր. ծոմը:

20 ԷՂ. Հրց. Մար. դձ. բ:

21 ուր. Հրց. հան. զկ:

22 Ղբ. Այսօր է լուսնի արումը ՚ի ժմ. 3. րո. 46:

23 Կիր. Սիալ է լս. լր: Եւ հբ. երրորդէն մինչեւ վեցերորդ դրելի է:

26 ԴՂ. Հրց. ասլ. զկ. դ:

28 ուր. Հրց. հան. դձ:

Եւ այս երկու տեսակ օրացոյցներէն ՚ի զատ որքան տպեալ օրացոյցներ կան: ամենքն ալ այս եկեղեցական սխալները ունին իրենց պարունակութեանց մէջ . որոց մի առ մի երկարօրէն զատ զատ գրելը աւելորդ համարեցաք, որովհետեւ ընթերցողք սոյն սխալացոյցիս նշանակած ամսաթիւերը միւս օրացոյցներուն հետ բազդատելով, անոնց սլակասները եւ եկեղեցական սխալներն ալ ակներեւ կ'տեսնան, հանդերձ քաղաքական սխալներովը :

'Ի վերջ գործոյս, մեք՝ որ տիրական լռութիւնը պահելու յանձն առած էինք, հարկադրեցաք զաւօք սրտի զըրել սա հետեւեալ երկտող գրութիւնը, որ տեղի տուաւ մեզ Ս. Երուսաղէմ տպեալ Սիօնի մարտ 31 ամսաթերթը, ուր գրուած էր :

« Ս. Աթոռոյս տպագրած 1873
թուականին օրացոյցը բոլորովին ան-

մըխիթարական է Արթ. Տէր Երեմիա
քահանային համար, վասն զի այլ եւս
կարող պիտի չը լինի սխալացոյց յօրի-
նելով սնապարծութեամբ պարծիլ : »

Ահա այս խօսքերով կ'խոստովանին
մինչեւ ցարդ տպուած օրացոյցներուն
սխալ լինիլը, եւ ներկայ տարւոյս օրա-
ցոյցը անսխալ ըլլալը : Ահ երանի թէ
այսպէս լինէր, բայց ինչ օգուտ, որ
Սիօնի կարծածին պէս չ'տեսանք. եւ
իր խիստ եւ անտեղի գրութենէն ըս-
տիպեալ, ահա դարձեալ կարողացաք
սոյն սխալացոյցով պարծենալ : Ըստ իւր
ասութեան,

Եւ սոյն յիշեալ ամսաթերթին մէջ
կարգացինք նաեւ ճշմարտութենէ օ-
տար եւ գրողին անպատուութիւն բե-
րող մէկ քանի տեսակ անտեղի խօս-
քեր եւ աններելի գրպարտութիւններ,
որոնք Աստուծոյ արդարադատ ատե-
նին յանձնելով, անպատասխանի թո-
ղուլը խոհեմութիւն կ'համարիմք :

